

Online seminár: Ako z krízy von – hľadanie optimálneho plánu
na oživenie ekonomiky a ozdravenie verejných financií
10. jún 2020, Bratislava

Domáce a európske pravidlá rozpočtovej zodpovednosti

Juraj Kotian

www.rozpoctovarada.sk

Národné pravidlá

Dlhová brzda

Pravidlo o vyrovnanom
rozpočte
(fiškálny kompakt)

Európske pravidlá

Pakt stability a rastu
(preventívna a
korektívna časť)

SPUSTENIE ÚNIKOVÝCH KLAUZÚL

24 mesiacov

- Deň po predložení PVV a vyslovenia dôvery vláde.

36 mesiacov

- Ak príde k medziročnému poklesu rastu HDP (nom.) o 12 p.b.
- Ak výdavky z verejných prostriedkov súvisiace s odstraňovaním následkov živelných pohrôm a prírodných katastrof, ktoré zasiahli územie Slovenskej republiky presiahli úhrne 3 % HDP

Dlhová brzda - únikové klauzuly (2)

www.rozpoctovarada.sk

Dve 24 mesačné výnimky

1.5.2020 - 30.4.2022

apríl 2024 - apríl 2026

Dve 24 mes. výnimky a jedna
36 mes. výnimka

1.5.2020 - 30.4.2022

1.4.2021 - 31.3. 2024

alebo

1.5.2021 - 30.4.2024

apríl 2024 - apríl 2026

Pravidlo o vyrovnanom rozpočte

www.rozpoctovarada.sk

- Vláda rozhoduje o tom, či nastali výnimočné okolnosti
- Zatiaľ takýto návrh MF SR nepredložilo
- Po prípadnom schválení sa počas výnimočných okolností neuplatňuje korekčný mechanizmus
- Po skončení výnimočných okolností by sa mal opätovne spustiť korekčný mechanizmus, keďže výrazná odchýlka od smerovania k vyrovnanému rozpočtu nastala už pred pandémiou a jej vplyvy ju ešte zvýšia

SGP – Pakt stability a rastu

- Dňa 20.3.2020 spustila EK všeobecnú únikovú klauzulu – všeobecnú výnimku z dodržiavania pravidiel SGP
- Pri hodnotení dodržiavania pravidiel SGP sa nebude brať do úvahy rozpočtový dopad opatrení spojených s pandémiou COVID-19
- Spolu s hodnotením PS 2020-2023, EK vydala správu, kde konštatuje neplnenie pravidla pre úroveň deficitu (odhadované prekročenie -3 % HDP v roku 2020)
- EK zatiaľ nespustila pre Slovensko procedúru nadmerného deficitu, nie je známy ďalší postup EK v tejto oblasti

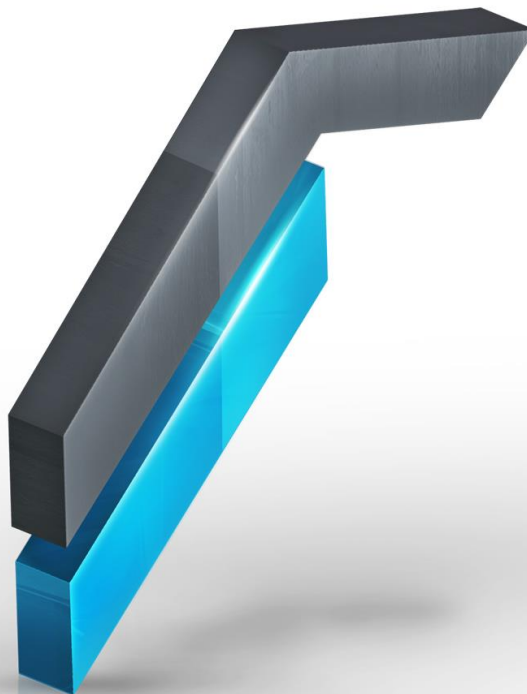
- Nevyužitie dobrých ekonomických časov na konsolidáciu
  - Termín splnenia strednodobého rozpočtového cieľa sa dvakrát posúval (z roku 2017 do 2019 a potom z 2019 do 2020)
  - Rozpočtové ciele deficitu sa neplnili (z posledných 5 rokov štyrikrát)
  - Pri využití pozitív a dodržaní národných pravidiel mohol byť dlh v súčasnosti o 10 p.b. nižší
- Prijímanie opatrení zhoršujúcich dlhodobú udržateľnosť
  - Zhoršenie udržateľnosti na úroveň rokov 2011 a 2012
  - Chýbajúce doložky vplyvov opatrení, opatrenia prijímané narýchlo bez kompenzačných opatrení
- Nedokončený fiškálny rámec
  - Chýbajúce výdavkové limity, operatívnym cieľom bolo zníženie dlhu pod sankčné pásma (často aj jednorazovými opatreniami a na úkor hotovosti štátu)

Úpravy zákona o rozpočtovej zodpovednosti

www.rozpoctovarada.sk

- Je potrebné zaviesť záväzné viacročné výdavkové limity previazané s dlhodobou udržateľnosťou verejných financií
- Nárast dlhu vplyvom pandémie a súčasný pokles sankčných pásiem vytvárajú významný tlak na znižovanie deficitu – potreba skĺbenia proticyklickej politiky so zlepšovaním dlhodobej udržateľnosti
- Ďalšie možné úpravy:
  - prechod na čistý dlh s primeraným posunom sankčných pásiem,
  - lepšie špecifikovanie pravidiel týkajúcich sa samospráv

Ďakujem za pozornosť!

Kancelária Rady pre
rozpočtovú zodpovednosť

Imricha Karvaša 1
Bratislava 1
813 25
Slovakia

www.rozpoctovarada.sk